включається у творчу діяльність етносу, водночас, забезпечуючи як комунікацію у спільноті, так і розуміння і навіть творення етнічних стереотипів. Останні, в свою чергу, впливають на збереження національних рис спільноти.

1. Годзь Н.Б. Культурні стереотипи в українській народній казці : Автореф. дис... канд. філософ. наук: 09.00.04 [Електронний ресурс] / Н.Б. Годзь ; Харк. нац. ун-т ім. В.Н. Каразіна. — Х., 2004. — 19 с. — укр. – Режим доступу: http://www.apfs.in.ua/v10_2016/30.pdf
2. Демидюк М. Національне в українських народних казках: до постановки питання [Електронний ресурс] / М. В. Демидюк. – Режим доступу: http://philology.knu.ua/files/library/folklore/34/19.pdf
3. Медведева Н. Теорія архетипів К.Г. Юнга та дослідження творчого сприймання [Електронний ресурс] / Н.В. Медведева // Научно-издательский центр «Социосфера», Пемза, 2014. – Режим доступу: http://sociosphera.com/publication/conference/2014/232/teorya_arhetipv_k_g_yunga_ta_do sldzhennya_tvorchogo_sprijmannya/
4. Насєдкіна О. Казкова країна світу: український дискурс [Електронний ресурс] / О.О. Насєдкіна // Актуальні проблеми філософії та соціології. – 2016 (№10). – С. 99-101. – Режим доступу: http://www.apfs.in.ua/v10_2016/30.pdf
5. Человек и его символы [Електронний ресурс] / К. Г. Юнг, М Л. фон Франц, Дж. Л. Хендерсон, И. Якоби, А. Яффе / под общ. редакцией С.Н. Сиренко.– М: Серебренные нити, 1997. – 167 с. – Режим доступу: http://psy-creation.pp.net.ua/load/19-1-0-41
6. Якименська П. Архетипи мислення українського селянства [Електронний ресурс] / П. Якименська. – Режим доступу: http://www.stattionline.org.ua/histori/114/21658-arxetipi-mislennya-ukra%D1%97nskogo-selyanstva.html

Тимофіїва К. М.,
старший викладач кафедри
українознавства та іноземних мов
(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)

НАЦІОНАЛЬНА СВОЄРІДНІСТЬ МОВНОЇ ОБ'ЄКТИВАЦІЇ КОНЦЕПТУ «ВІЙНА» В АНГЛОМОВНІЙ КАРТИНІ СВІТУ

«..The twentieth century had lost its Spring with a vengeance.
So a good deal forgetting had to be done…»
R. Aldington «Death of a Hero»

Характерною особливістю сучасної лінгвістики є дослідження мови в тісному зв'язку з людиною, її свідомістю, пізнанням навколишньої діяльності

та практичною діяльністю. Тому, зараз, велику увагу приділяють вивченню мови та мовцю.

Людина не просто сприймає і пізнає світ, вона живе в ньому, в наслідок чого в її мові з'являються не лише об'єктивна реальність, але і сама особистість як суб'єкт, що пізнає життя. В зв'язку з цим проблема співвідношення мови і мислення, що вирішується в сучасній лінгвістиці в статусі когнітивного концептологічного напряму, який припускає виявлення основних закономірностей утворення абстрактних концептів, має особливу значущість.

Загальновідомим є той факт, що знання людини про об'єктивну діяльність організовані у вигляді концептів, абстрактних ментальних структур, що відображають різні напрями діяльності людини [3, с. 17]. Людина мислить концептами, комбінує їх, розмірковуючи, формує нові. Тому концепт трактується як глобальна розумова одиниця, що представляє собою квант структурованого знання [2, с. 125].

Слово концепт походить від латинського «conceptus», що в перекладі означає «думка, уявлення, поняття» і первинно застосовувався як термін логіки та філософії. За другою версією, автором якої є В. Колесов, під концептом розуміється «не «conceptus», а «conceptum» («зародок», «зернятко»), з якого й виростають у процесі комунікації всі змістові форми його втілення в дійсність» [4, с. 8].

Концепт, як складне когнітивне явище має визначену структуру. Він весь час функціонує, актуалізується в різних своїх складових частинах та аспектах, поєднується з іншими концептами та відштовхується від них [4, с. 10].

Питанням вивчення концепту в художній літературі займались як вітчизняні, так і зарубіжні лінгвісти: Т. О. Попова, В. І. Карасик, А. А. Джиоєва, І. І. Карелова, С. А. Юлтімірова, Н. М. Залесова та ін.

Оскільки концепт має складну структуру, то й метод його вивчення повинен включати сукупність методик, спрямованих на дослідження цієї ментальної величини як у загальномовному контексті, так і в індивідуально-авторській картині світу. Прийоми, застосовані в межах різних методик, дають змогу з'ясувати смисловий об'єм концепту, виявити його структуру, окреслити референтну ситуацію, до якої належить аналізований концепт, та встановити місце останнього в мовно-концептуальній картині світу письменника.

Концептуальна картина світу письменника репрезентується в процесі його діяльності, тому на основі мовних репрезентацій ми можемо реконструювати модель концептуальної картини світу автора художнього тексту, описати конкретні складові її змісту.

Користуючись словами, що містять певні смисли, людина, сама того не помічаючи, приймає і прикріплений до них погляд на світ. В той час, як смислові компоненти, які входять у значення слів і виразів у формі

безпосередніх тверджень, можуть бути предметом спору між різними носіями мови і тим самим не входити до загального фонду уявлень, який формує мовну картину світу.

Мовна картина світу – це сформована давно і донині збережена національна картина світу, доповнена асимільованими знаннями, що відображають світогляд і світосприйняття народу, зафіксована в мовних формах, обмежена рамками консервативної національної культури цього народу [2, с. 116].

Багато дослідників вважають, наприклад Є. С. Кубрякова, що концептуальна картина світу значно багатша, ніж мовна: «Картина світу – це те, за допомогою чого людина малює світ у своїй уяві, – феномен більш складний, ніж мовна картина світу, тобто та частина концептуального світу людини, яка має «прикріплення» до мови і є заломленою через мовні форми » [2, с. 121].

Концептуальні картини світу у різних людей однакові, бо людське мислення єдино. Національні картини світу – це просто інше їх «висвітлення». Мовна картина світу відображає національну картину світу і може бути виявлена в мовних одиницях різних рівнів.

Оскільки мова служить основним способом формування й існування знань людини про світ, то саме вона – найважливіший об’єкт дослідження когнітивістів. Сукупність цих знань, відбитих у мовній формі, являє собою те, що в різних концепціях називається або «мовний проміжний світ», або «мовна репрезентація світу», або «мовна модель світу», або ж «мовна картина світу». Найбільш поширеним в когнітивної лінгвістиці став термін «мовна картина світу» [1, с. 33].

Якщо говорити про концепт «війни» в англомовній картині світу, то слід відмітити, що його ім’я – багатозначне слово. Тлумачні словники надають різні дефініції слова «war», причому змінюється не тільки кількість значень, але і їх поділ. У ході роботи були досліджені 25 визначень з восьми тлумачних словників.

Різні словники наводять відмінні один від одного тлумачення імені досліджуваного нами концепту, в одних словникових статтях війна описується кількома словами, в інших дається докладна дефініція. В результаті було досліджено, що війна – це озброєний конфлікт між двома або більше сторонами (armed conflict between two or more sides).

Під час дослідження були визначенні лексико-семантичні варіанти імені концепту «war». Згідно яким, війну можна визначити як «озброєний конфлікт між країнами або сторонами в середині країни» (a conflict carried on by force of arms, as between nations or between parties within a nation). Звідси можна виділити наступні семи: conflict, force, arms, nation, parties.

Таким чином, якщо ми, українці, розглядаємо концепт «війна» як конфлікт між країнами, то англійці асоціюють це з битвою. У їх свідомості війна в самому прямому сенсі означає зіткнення, боротьбу, військові дії. Рідше зустрічаються такі асоціації, як спір, розбіжність. Практично не зустрічається – кровопролиття, опір. Зовсім відсутні такі асоціації, як руйнування, страждання та ін. Очевидно, що з війною у свідомості народу пов'язана переважно негативна оцінка.

Отже, підсумовуючи все вищезазначене, слід зробити висновок, що концепт «війна» є досить багатогранним та різноманітним компонентом, включаючи в себе безліч різних значень, які відіграють велику роль у житті англійців.

1. Джиоєва А. А. Английский менталитет сквозь призму ключевых слов / А. А. Джиоєва // Вестник МГУ. Сер. 19. Лингвистика и межкультурная коммуникация. – 2006. – № 3. – С. 45 – 55.
2. Зусман В. Г. Диалог и концепт в литературе: Литература и музыка / В. Г. Зусман // Мн-во образования РФ. Нижегородский гос. лингвистический ун-т им. Н. Добролюбова. – Нижний Новгород: Деком, 2001. – 167 с.
3. Карелова И. И. Национальная концептосфера и идиоконцептосфера (на материале произведений Л. Е. Улицкой): [Электронный ресурс]: автореф. дис. на соиск. уч. степени канд. филол. наук: спец. 10.02.19 «Теория язика» / И. И. Карелова. – Волгоград, 2009. – 27 с. / Режим доступу: http://vspu.ru/dissovet/d–212–027.01/avtoreferaty/kandidatskie/10–02.19/karelova–i.i.–avtoreferat.
4. Ковалева Л. В. Национальное своеобразие языковой объективизации концептов, выраженных фразеосочетаниями, обозначающими реалии окружающей среды. / Л. В. Ковалева // Вестник ВГУ, Серия «Лингвистика и межкультурная коммуникация». – 2004. – №1. – С. 9 – 12.
5. Маслова В. А. Введение в когнитивную лингвистику : учебное пособие / Валентина Авраамовна Маслова. – М. : Флинта ; Наука, 2004. – 296 с.

Гавеля О. Р.,
аспірантка гуманітарно-педагогічного факультету
(Національний університет біоресурсів і природокористування України)

ЗНАКОВА ПРИРОДА ХАРИЗМАТИЧНОСТІ В ОБРАЗІ СУЧАСНОГО РЕЛІГІЙНОГО ДІЯЧА

Харизматична людина відрізняється від всіх інших людей. Найчастіше вона обдарована найрізноманітнішими талантами, здатна заохочувати і надихати велику кількість людей на видатні або незначні досягнення, впливати на їх рішення. У перекладі з грецької, харизма – це дар від Бога. Люди піддаються чарівності такої людини. У харизматичної особистості зазвичай